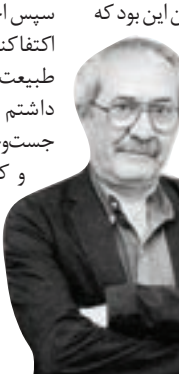

حقیقی و مکتب «کرونایسم» او

ابراهیم حقیقی گرافیسٲ شناخته شده، در نخستین روزهای شیوع کرونا به خلق آثاری دربارهٔ این ویروس پرداخت و آن‌ها را در اینستاگرام خود به نمایش گذاشت. او آثار معروف جهان را با افزودن المان‌هایی چون ماسک و تصویر میکروسکوپی ویروس کووید ۱۹ معرفی‌شده به‌فضا و شرایط فعلی نزدیک کرده‌است. هم‌زمان با نمایش این مجموعه آثار که «کرونایسم» نام‌دارد در یک نمایشگاه مجازی در سایت نگارخانه گلستان او در گفت‌وگو با هنرآنلاین دربارهٔ چگونگی شکل گیری این آثار توضیح

داده‌است: «در آغاز این مجموعه فکر من این بود که چگونه می‌توان المان‌های مر تبط با کرونا را در این آثار بهتر نشان داد. طبیعتاً نقاشی‌های پرتره و کلوزآپ‌ها ظرفیت بیشتری برای این کار داشتند و المانی مانند ماسک در آن‌ها بهتر دیده می‌شد. در ابتدا تصویر ماسک، دستکش، مواد ضد عفونی کننده و... را بر روی تابلوها اضافه می‌کردم، اما

سپس احساس کردم نباید فقط به تصاویر نمادین اکتفا کنم. جس‌هایی مانند تنهایی، دلگتی، دوری از کردام و درکی از هدف من نداشتند. اما پس از گذشت چند روز و زیاد شدن تعداد آثار، همه بینندگان به این درک رسیدند که قرار است چیزی گفته شود. همچنین تعدادی از مخاطبان آثار اصلی را نمی‌شناختند و حتی متوجه تغییری که در اثر شده‌بود نمی‌شدند و طنز و شوخ‌طبعی آن را درک نمی‌کردند. اما برای بیشتر مخاطبان رفتاری که با آثار هنری انجام دادم قابل درک و جذاب بود و استقبال خیلی خوبی از آن‌ها شد.»

فرار می‌دادم در میان مخاطبان عده‌ای بودند که به من انتقاد می‌کردند چرا از کارهای هنرمندان دیگر استفاده کرده‌ام و درکی از هدف من نداشتند. اما پس از گذشت چند روز و زیاد شدن تعداد آثار، همه بینندگان به این درک رسیدند که قرار است چیزی گفته شود. همچنین تعدادی از مخاطبان آثار اصلی را نمی‌شناختند و حتی متوجه تغییری که در اثر شده‌بود نمی‌شدند و طنز و شوخ‌طبعی آن را درک نمی‌کردند. اما برای بیشتر مخاطبان رفتاری که با آثار هنری انجام دادم قابل درک و جذاب بود و استقبال خیلی خوبی از آن‌ها شد.»

پشت ویت‌رین لوازم تحریر

توزیع کتاب‌های درسی از سوی آموزش و پرورش مشکلاتی را برای اسف کتاب‌ونوشت افزار به وجود آورده‌است

غلامرضا زوزنی
r.zouzani@shahrarane.ws.ir

یکی دوسالی است که خبری از قفلهٔ شهریور ماهی در فروشگاه‌های کتاب و نوشت‌افزار نیست. البته که فروش لوازم تحریر ابتدای سال تحصیلی از تکیو تا نینفاده اما آن رونق سابق را هم ندارد. کتاب و نوشت‌افزار فروش‌ها فکر می‌کنند کساد ی بازارشان را از وقتی که توزیع کتاب‌های درسی از صنف آن‌ها گرفته شده، مضاعف شده‌است.

بنا به تصمیم وزارتخانه آموزش و پرورش، پارسال برای نخستین‌بار توزیع کتاب‌های درسی متوسطه دوم یا همان دوره دبیرستان (ده، یازده، دوازده) به اداره کل‌های آموزش و پرورش سپرده شد. امسال هم توزیع آخرین بخش کتاب‌های درسی یعنی متوسطه اول، دوره راهنمایی سابق، (هفت، هشت، نه) هم از کتاب‌فروشی‌ها گرفته شد.

بر این اساس، دانش‌آموزان، اولیای آن‌ها و مدیران مدارس باید با ثبت‌نام در سامانه «سناد» (سامانه ثبت‌نام دانش‌آموزان) درخواست خرید کتاب را ثبت کنند. پس از ثبت‌نام کتاب آن‌ها به مدرسه محل تحصیلشان تحویل می‌شود. همان‌گونه که پیش از این توزیع کتاب‌های دوره ابتدایی و دوره پیش‌دانشگاهی به عهده اداره‌های کل بوده‌است و کتاب دانش‌آموزان به مدارس تحویل داده می‌شد.

با اینکه توزیع متمرکز کتاب‌های درسی از سوی اداره‌های کل آموزش و پرورش از صرف هزینه و اختصاص یارانه بیش از اندازه به چاپ کتاب درسی در این مقطع تحصیلی اجتناب می‌شود و کار و کاسبی قاچاقچیان کتاب‌های درسی به کشورهای فارسی‌زبان همسایه از سکه می‌افتد اما خطر نابودی کسبی به عنوان «کتاب و نوشت‌افزار» جدی می‌شود.

این تغییر در توزیع کننده کتاب‌های درسی باعث ایجاد نگرانی‌های میان فروشندگان کتاب و نوشت‌افزار شده‌است. آن‌ها که دلخوش به همان رونق بازار در شهریورماه هستند نگران‌اند که بازارشان به خطر بیفتد. اختصاص توزیع کتاب درسی همین دو مقطع تحصیلی در شهریور ماه می‌تواند متضمن حیات فروشگاه‌های کتاب و نوشت‌افزار در طول سال تحصیلی شود. در این نوشتار با توجه به اینکه کمتر از ۴ ماه به آغاز سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ باقی مانده‌است به بررسی چرایی و چگونگی رخ‌دادن این اتفاق پرداخته‌ایم.

● کتاب درسی، رونق بازار نوشت‌افزار

به گفته اسد... قبادی، مدیرعامل شرکت تعاونی کتاب و نوشت‌افزار مشهد، مردم از توزیع کتاب از سوی کتاب‌فروشی‌های زیر پوشش این صنف ناراضیتی نداشتند و صنف آن‌ها هم با عشق و علاقه سال‌هاست کتاب درسی را توزیع می‌کند. قبالی می‌گوید که از پارسال فروش کتاب‌های درسی از این صنف گرفته شده در حالی که برابر اصل ۴۴ قانون اساسی این کار باید به بخش خصوصی سپرده می‌شد: «با این اقدام داد کتاب‌فروشی‌ها در آمده‌است. آن‌ها که در کنار توزیع کتاب می‌توانستند نوشت‌افزار مورد نیاز دانش‌آموزان را بفروشند با این تصمیم مشکلاتی برای امرار معاششان به وجود آمده‌است.»

قبادی می‌گوید: دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور و چند نهاد دیگر از جمله مراجع دولتی هستند که شرکت تعاونی‌های کتاب و نوشت‌افزار سراسر کشور برای رسیدگی به مشکلاتشان می‌گویند این‌ها مراجعه کرده‌اند: «شرکت‌های تعاونی اغلب شهرستان‌ها با امضای نامه‌ای به این مسئله اعتراض کردند و مراتب اعتراض خود را به دستگاه‌های مربوط ابلاغ کردند. امیدواریم کار توزیع کتاب‌های درسی به صاحبان اصلی‌اش برگردد.»

● مدرسه، فروشنده نیست

بنا به اظهارات مدیرعامل شرکت تعاونی فروش کتاب و نوشت‌افزار مشهد، جمعی از اعضای شرکت تعاونی متبوعش با مسئولان اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی هم‌جلسه‌ای به‌همین منظور برگزار کردند که مسئولان حاضر از طرف آموزش و پرورش در آن جلسه هم موافق بازگشت توزیع کتاب درسی به کتاب‌فروشی‌ها هستند: «آن‌ها هم از این اتفاقی که افتاده ناراحت‌اند و می‌گویند اصلاً توزیع کتاب درسی کار ما نیست. کار آن‌ها آموزش و پرورش است؛ کار آن‌ها فروشنده‌گی نیست. ما هم اینکه این تصمیم در وزارتخانه گرفته شده‌است. اداره کل آموزش و پرورش هم نمی‌تواند اقدامی انجام دهد. آن‌ها ناچارند دستور‌ها و بخشنامه‌های وزارتخانه را انجام دهند. اما ما از وزارتخانه می‌خواهیم تصمیم خود را تغییر دهند.»

به گفته قبادی فرایند الکترونیکی شدن ثبت‌نام و توزیع

کتاب درسی از سوی آموزش و پرورش که در سامانه «سناد» انجام می‌شود هم مورد تأیید شرکت تعاونی فروش کتاب و نوشت‌افزار است، با این تفاوت که آن‌ها می‌خواهند همین سیستم ثبت‌نام انجام شود اما توزیع کتاب‌ها را به کتاب‌فروشی‌ها بسپارند: «اواخر شهریور که اولیا و دانش‌آموزانشان در تکاپوی تهیه کتاب و دفتر و نوشت‌افزار بودند، با مراجعه به لوازم تحریری‌ها، نوشت‌افزار مورد نیازشان را از همان‌جا تهیه می‌کردند. این شور تکاپو به بازار صنف ما هم حرکتی می‌بخشید و بازارمان را رونق می‌داد اما الان با گرفتن توزیع کتاب از فروشگاه‌های کتاب و نوشت‌افزار، خطر تعطیلی فروشگاه‌ها، صنف ما را تهدید می‌کند همان‌طور که تعدادی از همکارانم فروشگاه‌هایشان را جمع کردند.» جدای از این‌ها، اقدام به فروش لوازم تحریر در فروشگاه‌ها و بوفه‌های مدارس نگرانی اعضای شرکت تعاونی فروش کتاب و نوشت‌افزار مشهد را مضاعف کرده‌است: «بعضی از مدارس در بوفه مدرسه، مداد و خودکار و دفتر و... می‌فروشتند. کتاب و دفتر متنگه می‌کنند. این اقدامات خلاف ضوابط و سیاست‌های آموزش و پرورش است.»

● توزیع متمرکز به نفع خانواده‌هاست

«یکی دو سال پیش در وزارت آموزش و پرورش، بر سر درصدی که قرار بود به کتاب‌فروشی‌ها بابت توزیع کتاب بدهد با آن‌ها به اختلاف افتاد.» این علتی است که علی‌ا بری اول، معاون توسعه و پشتیبانی اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی، آن را مطرح می‌کند که باعث شده توزیع کتاب‌های درسی را از شرکت تعاونی کتاب و نوشت‌افزار بگیرند. ابری می‌گوید تعاونی‌ها می‌خواستند عددی میان هفده‌ونیم تا هجده درصد بابت فروش کتاب برای خود بدارند که وزارت آموزش و پرورش آن را بر نمی‌تابد: «همین مقدمه‌ای می‌شود تا اداره کل چاپ و نشر کتاب در وزارتخانه، توزیع کتاب‌های درسی را به اداره کل‌ها بسپارد. یکی دو سال است کتاب‌های درسی با حدود هفت، هشت درصدی که به توزیع‌کنندگان در ادارات کل تعلق می‌گیرد، به دست دانش‌آموز می‌رسد.»

حاجیت از بنگاه‌های اقتصادی خُرد دغدغه مسئولان آموزش و پرورش است و آن‌ها تأکید دارند نباید نان اصفافی همانند شرکت تعاونی کتاب و نوشت‌افزار را آجر کرد. به گفته ابری و برابری انواع نمایشگاه‌ها برای عرضه لوازم تحریر پیش از آغاز سال تحصیلی جفا به کتاب و نوشت‌افزار فروشی‌هاست. او حتی می‌گوید مدارس حق ندارند لوازم تحریر در مدرسه بفروشند و اطمینان می‌دهد این اتفاق در مدارس انگشت‌شمار در کل استان رخ می‌دهد. با این حال او باور دارد توزیع کتاب درسی از سوی این صنف، به صلاح و صرفه نیست: «توزیع کتاب به صورت متمرکز از طریق ادارات کل به نفع خانواده‌هاست. همان‌طور که در توزیع کتاب‌های دوره ابتدایی و پیش‌دانشگاهی مشکلی وجود ندارد، در توزیع کتاب‌های درسی دوره متوسطه اول و دوم هم مشکلات، کمبودها و ضعف‌های احتمالی رفع خواهد شد.»

● توانایی چاپ کتاب درسی در استان

توزیع کتاب‌های درسی، امسال هم به عهده اداره کل‌های آموزش و پرورش است و تغییر این شکل از توزیع هم ظاهراً غیر ممکن است. همان‌طور که معاون توسعه و پشتیبانی آموزش و پرورش استان می‌گوید این‌ها ساختار را وزارت تعریف کرده و کار توزیع کتاب، حداقل امسال به فروشندگان کتاب و نوشت‌افزار قابل واگذاری نیست. اما او پیشنهاد می‌دهد اگر فروشندگان کتاب و نوشت‌افزار مترصدند کتاب‌های درسی را توزیع کنند باید دست بچینانند: «به ما گفته‌اند می‌توانیم از بخش خصوصی برای توزیع کتاب کمک بگیریم اما راهی وجود ندارد که بتوانیم از این بخش برای توزیع استفاده کنیم. اگر واقعا می‌خواهند کار توزیع کتاب درسی را به عهده بگیرند باید پیش از مهرماه با اداره چاپ و نشر کتاب‌های درسی وزارت آموزش و پرورش مذاکره کنند تا سال آینده درسی وزارت آموزش و پرورش با مهرماه یا اداره چاپ و نشر کتاب‌های خصوصی سپرده شود تا مدارس به کیفیت بخشی به آموزش و پرورش بپردازند.» بنا به آنچه ابری به شهرآرآمی‌گوید، اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی امکان و توانایی چاپ و توزیع کتاب‌های درسی را در استان دارد. در صورتی که برای انجام این کار در استان از طرف وزارت آموزش و پرورش موافقت شود، چاپ کتاب‌های درسی و توزیع آن به اداره‌های چهل‌هشت‌گانه استان می‌تواند چرخ‌های از تولید و اشتغال را در استان به راه‌اندازد که شرکت تعاونی‌های کتاب و نوشت‌افزار بخشی از آن خواهند بود.

و به من جواب دادند، دیگر شرایط گروه ما مهیا نبود. بازیگران در گیر کار‌های دیگری بودند و نشد که گروه را دور هم جمع کنم و به شهر خودم بیایم و تئاتر اجرا کنم اما همچنان خیلی دوست دارم یک تئاتر به‌دردیخور و قابل ارائه که زیر به کرمان نبرده باشم در مشهد اجرا کنم. به‌خصوص بعد از فوت مادر در سال ۱۳۹۶ همه ما حاضر به یراق هستیم که به مشهد بیاییم و مدتی را کنار پدر بنایم. هر کاری در این شهر پیش بیاید با دل و جان می‌پذیرم و می‌آیم. مشهد برای هر سه ما برادرها شهر عزیزی است. واقعا مشهد قلب درجه یک تئاتر کشور است. بخش وسیعی از تئاتر این کشور دست هنرمندان تئاتر مشهد است. شاید خود تئاتری‌های مشهد دقت نکرده باشند، اما تئاتر مشهد در میان شهرستان‌های دارای تئاتر چند سر و گردن بالاتر از باقی شهرها

تئاتر مشهد در میان شهرستان‌های دارای تئاتر چند سر و گردن بالاتر از باقی شهرها ایستاده است.

این نظر بسیاری از فعالان تئاتر

● دربارهٔ علاقه‌تان به فعالیت در حوزه تئاتر آیینی و تخت‌حوضی بگویید. شما در دانشگاه

هم تئاتر آیینی تدریس می‌کنید.

الان که به عقب بر می‌گردم می‌بینم از کودکی به این نوع هنر نمایشی علاقه داشته‌ام. خاطرم هست به دلیل کار پدرم که به روستاهای مختلف سر می‌زدیم در آنجا تعزیه‌خوانی می‌کردند و من آن‌ها را می‌دیدم. یادم هست وقتی با هدایت تعزیه می‌دیدیم، هنوز آفتاب غروب نکرده بود داشتیم مثل آن‌ها بازی می‌کردیم. دو تکه چوب بر می‌داشتیم و با هم کارهایی که در تعزیه دیده بودیم را تکرار می‌کردیم. هر چه تخصصی‌تر به این حوزه وارد شدم و در دانشگاه آن را دنبال کردم بیشتر برایم به یک دغدغه تبدیل شد.

● آیا همچنان این‌گونه از تئاتر می‌تواند با قدرت به حیات خود ادامه دهد؟

ترکاندن گیشه و شکستن رکورد فروش گرفتار کند. در این فیلم اما، ظاهراً صالحی تحت تأثیر مدیوم تازه سینما قرار گرفته و حتی از ارائه یک نسخه تکراری کمی به‌روزرسانی شده از خودش هم عاجز مانده‌است. آن مجید دلبندم هدایت تعزیه می‌دیدیم، هنوز آفتاب غروب نکرده بود داشتیم مثل آن‌ها بازی می‌کردیم. دو تکه چوب بر می‌داشتیم و با هم کارهایی که در تعزیه دیده بودیم را تکرار می‌کردیم. هر چه تخصصی‌تر به این حوزه وارد شدم و در دانشگاه آن را دنبال کردم بیشتر برایم به یک دغدغه تبدیل شد.

قصه «زیر نظر»، اگرچه مشکلات فرهنگی و هنری مهمی دارد، اما از نظر روایی در ابتدای راه سر حال و چابک نشان می‌دهد. ابوالفضل کاهانی، در مقام نویسنده، به درستی و با تسلط بر قواعد ژانری، یک معضل و گره اصلی را (فارغ از ماهیت ناپهنجارش) به شکلی اتفاقی در قصه ایجاد کرده و واکنش‌هایی شبیه به پت و مت از شخصیت‌های ابلهش سر می‌زند.

در ادامه، فیلم نامه سعی می‌کند شخصیت‌ها را، با انبوهی از شوخی‌های به گمان ما ناروا، میل‌تر جلوه دهد. بند حفظ انسجام این قصه اما، از نیمه به بعد، به شکل عجیبی پاره می‌شود و کار به قدری از دست عواملش در می‌رود که برای مخاطب امکان خوش‌بین بودن باقی نمی‌ماند. ظاهراً محتوای فیلم‌نامه «زیر نظر» از یک جایی به بعد رسماً ته کشیده و نویسنده سعی کرده برای پر کردن مدت زمان خالی فیلم، چند خرده داستان بی‌ربط را به کارگردان هدیه دهد تا او هم با بی‌سیلیقتی دست‌نخست آقای نویسنده را در انتهای قصه اول بچسباند. بدین ترتیب، فیلمی که با الگوی کم‌دی‌متداول جمع شدن گروهی متشکل از یک نقش اول، یک وردست قهرمان، دو مرد مکمل بازگوش و یک زن عشوه‌گر، برای حل یک معضل آغاز شده بود، نمی‌تواند همین رویکردش را نود دقیقه حفظ کند. از نیمه به بعد، فیلم با هجوم شخصیت‌های بی‌فایده و قابل حذف، شامل دو گروه پلیس، یک خانواده در همسایگی اعضای اصلی، شرخر، زرد و... شلخته و سردرگم می‌شود. تبدیل شدن قصه طنز فیلم به یک داستان جنایی در نیم ساعت پایانی نیز حکم تیر خلاص «زیر نظر» را دارد و انسجام آن را به‌طور کامل ذبح می‌کند.

باز یگرانش بگیرد. بدین ترتیب است که «زیر نظر» چیزی به‌ظرفیت‌های بازیگرانش اضافه نمی‌کند و صرفاً از آن‌ها خواسته تا خودشان را تکرار کنند.

تقریباً تمام بار فیلم بر دوش رضا عطاران است؛ سوپر استار مشهدی سینمای ایران که فقط طرز

تجلی خردورزی در اندیشه فردوسی

دومین روز نشست مجازی بزرگداشت فردوسی با رویکرد اقتباس از شاهنامه برگزار شد

غزاله حسین‌پور
gh.hoseinpour@shahrarane.ws.ir

نشست مجازی بزرگداشت فردوسی در دومین روز برگزاری خود در حالی میزبان اساتید و محققان ادبیات بود که اختلال در صدا و تصویر، همچون روز اول برای مخاطبان مشکلاتی به وجود آورد و منجر به از دست دادن بخشی از متون سخنرانی‌ها شد. روز دوم و آخر «هماگفت» با سخنرانی دبیر این برنامه، دکتر فاطمه ماهوان با موضوع فتو کلاژ در نگارهای شاهنامه آغاز شد. او این واژه را متشکل از دو جزء «فتو» به معنای عکس و «کلاژ» به معنای چسباندن معرفی می‌کند که مفهوم تکه‌چسبانی را می‌سازند. مزیت این تکنیک، خلق صحنه‌هایی است که در حالت عادی امکان چند تن از هنرمندان را یک‌جا نمی‌دهد. ماهوان، تاربخچه شکل‌گیری این واژه که روایت یک داستان است، به ۲۰۰ سال قبل از میلاد و خطاطان ژاپنی و ساخت کاغذ بر می‌گردد. در نهایت نیز کلاژ به عنوان اصطلاح، در قرن ۲۰ و زمان نقاشان سبک کو بیسم ایجاد شد و سورئالیست‌ها نیز برای خلق تصاویر خیالی از آن استفاده کردند. این استاد دانشگاه گفت: تفاوت فتو کلاژ با فتومونتاژ در این است که کلاژ بر اساس نقاشی و مونتاژ بر اساس عکس ایجاد می‌شود. در هنر ایرانی، خلق اثر بیشتر و پژوهش کمتری درباره فتو کلاژ وجود دارد. او به منظور بررسی فتو کلاژ در نگارهای شاهنامه، آثار و سبک چند تن از هنرمندان نوگرای کشورمان را نیز بررسی کرد. سیامک فیلی‌زاده دارای سبک نوری قاجار گرایی را آثار است و زبان طنز، ویژگی شاخص اوست که تأثیر گذاری خوبی بر کودکان نیز دارد. او بازنگری در مفاهیم دوره قاجار را در دستور کار خود قرار داده و عنصر شاخص آثارش تلفیق سنت و مدرنیته است. وجه شاخص رستم در آثار هنری فیلی‌زاده، عنصر کلاه خود دیو دو سر و دو شاخ است و لباس‌هایی که مطابق با هر زمان تغییر می‌کند. شاخص‌های دیگر مدرنیته از جمله نشان حرف R بر سینه این پهلوان، کمر بند مارک D&G و همچنین خالکوبی و اسلحه به جای شمشیر است. به گفته ماهوان، ارشاد فتحاحیان هنر مند دیگر این حوزه محسوب می‌شود که کارهایی تلفیق سنت با جامعه امروز است و از پیکره‌های نگارگری در فضای جامعه استفاده می‌کند: «آثار فتحاحیان قصد دارد این حس را القا کند که پهلوانان شاهنامه در جامعه امروز هم وجود دارند و آن اتفاقات هنوز هم رخ می‌دهد.»

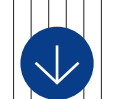
دیگر سخنران این نشست، ابوالقاسم اسماعیل‌پور، به پرده‌خوانی داستان‌های شاهنامه پرداخت و گفت: پرده‌خوانی، از هنرهای مکمل نقالی به شمار می‌رود و برای کشف ریشه‌های باستانی آن می‌توان به گذشته‌های خیلی دور بازگشت. «بر اساس فضای اجرای نمایش، نقالی انواع گوناگونی داشته‌است. بنابر روایتی، در زمان فراموشی هم نقالی سنتی رایج بوده‌است. البته شاهنامه‌خوان با نقال تفاوت‌های بنیادین دارد. مردم‌سوی، نقاشی و... در این هنر سنتی به چشم می‌خورد. پرده‌خوانی بخشی از هنر زبانی ما بوده و در دوران صفوی به دلیل آزادی بیشتر این هنر رواج گسترده‌تری پیدا کرد. پرده‌خوان دوران صفوی، طوماری سنگین در دست داشت و آن‌ها را باحن‌های آهنگین می‌خواند.» این پژوهشگر نشان‌نشان کرد: «از جنبه نمایشی نقالان بر می‌آید که شاهنامه‌خوان سعی داشته تمام صحنه‌ها را اجرا کند. پرده‌خوانی در اواخر قرن ۱۹ رواج چندانی پیدا نکرده بود و نقالی هنر رایج و عامی نبود. بنابراین هنر نقالی از دربار و محافل به کوچه و بازار کشیده شد.»

سومین سخنرانی این جلسه را دکتر قطب‌الدین صادقی، حول محور جادوانگی فردوسی ایراد کرد. او به بررسی و فهم‌انگیزه‌های فردوسی بر اساس واژگان، مفاهیم و رویدادهای امروزی پرداخت. به باور صادقی، تعهد فردوسی به سرایش شاهنامه منجر به خلق چنین اثری شد: برای خلافت‌بخش هنری ۵ ویژگی لازم مکان، زمان، زبان، تشخیص بحران و عبور از بحران، برای داشتن انگیزه و توان درست خلافت‌بخش هنری باید در خاک خود زیست. فردوسی در سرزمین خودش ماند، ساخت و صاحب شناختی بی‌واسطه شد. دومین شرط، در زمان خود بودن است. باید با ذهن هوشیار در دوران خود زندگی کنیم. فردوسی در دوره خود اتفاقات گوناگون را دید و با مشاهده واقعیت‌ها، غفلت، فراموشی و گریز پیش نگرفت. او بسیار به‌موقع با ترکیب آرمان و واقعیت تمام‌قالب‌های تاریخ را درهم شکست. فردوسی توانست زبانی سرشار از قدرت تصویرسازی و تحرک بیافریند. به گفته او تشخیص بحران، چهارمین لازمه کار خلاق فرهنگی و مهم‌ترین ویژگی هنر مند روشن‌اندیش به عنوان کسی است که شهامت و استقلال فکری دارد. در این شرایط واکنش طبیعی اندیشمندان باید ملی‌گرایی باشد. ویژگی پنجم از زبان این استاد برجسته، کمک به مردم برای عبور از بحران است. از طرفی نشان دادن تأثیر اندوه که انسان را منفعل می‌کند نیز کار ساز نیست. بر عکس تبلیغ اصولی مانند شهامت ستایش، آزادی، نشان دادن بزرگی انسان و... به مردم برای عبور از این بحران کمک می‌کند و فردوسی با خلق پهلوانان قفد دار شهامت را در ما برانگیزد. در گفته صادقی رهاکار حکیم ابوالقاسم فردوسی برای کمک به مردم، تأکید بر خرد است. خرد همیشه عدل یا خام‌خاد را زبان او می‌آید و ترکیب ایمان، باور و آگاهی است. اصول اخلاقی پایدار، تجلی خردورزی فردوسی در دور بودن از احساس و مسئول بودن در برابر دیگران است. علاوه بر این، سومین اصل مورد اعتقاد او، جدا نبودن اصالت و هویت است. آنچه فردوسی در پی اثباتش بر آمده، نشان دادن قهرمانان و پهلوانان است.

روزنامه
شهرامسید
وزندگی

۴شنبه
۷ مرداد ۱۳۹۹
۲۲ شهریور ۱۳۹۹
شماره ۲۱۱۴

۱۵

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

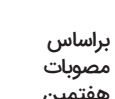
فرهنگ

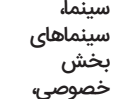
فرهنگ

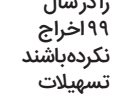
فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ

فرهنگ